

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

СЪВЕТ

**Заключения на Съвета относно стратегически подход на ЕС към международните културни
отношения и рамка за действие**

(2019/C 192/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО СЕ ОСНОВАВА НА:

1. Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване от 2005 г. ⁽¹⁾;
2. Заключенията на Съвета от 23 май 2017 г. относно стратегически подход на ЕС към международните културни отношения ⁽²⁾;
3. Новия европейски консенсус за развитие: „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще“ от 7 юни 2017 г. ⁽³⁾;
4. Заключенията на Съвета от 23 май 2018 г. относно извеждането на преден план на културното наследство в политиките на ЕС ⁽⁴⁾;
5. Заключенията на Съвета от 27 ноември 2018 г. относно работния план за културата за периода 2019—2022 г. ⁽⁵⁾;

КАТО ПРИВЕТСТВА:

6. Съвместното съобщение на Европейската комисия и върховния представител „Към стратегия на ЕС за международните културни отношения“ от 2016 г.;
7. Съобщението на Комисията „Нова европейска програма за култура“ от 2018 г.;

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ:

8. Доклада за актуалното състояние на партньорството между клъстерите на Мрежата на националните културни институти в ЕС (EUNIC) и делегациите на ЕС от юли 2018 г. и съдържащите се в него препоръки ⁽⁶⁾;
9. стартирането на проекта „Европейски домове на културата“, чиято цел е изпитване и прилагане на новаторски модели на сътрудничество между европейски участници и местни заинтересовани страни в държави извън ЕС ⁽⁷⁾;

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

10. външната политика на Европейския съюз се основава на развитието на взаимната политическа солидарност между държавите членки, на определянето на въпросите от общ интерес и постигането на все по-висока степен на сближаване в действията на държавите членки;

⁽¹⁾ <https://en.unesco.org/creativity/convention>

⁽²⁾ ОВ С 189, 15.6.2017 г., стр. 38.

⁽³⁾ ОВ С 210, 30.6.2017 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ С 196, 8.6.2018 г., стр. 20.

⁽⁵⁾ ОВ С 460, 21.12.2018 г., стр. 12.

⁽⁶⁾ <https://www.eunicglobal.eu/news/report-on-the-current-state-of-the-partnership-between-eunic-clusters-and-eu-delegations>

⁽⁷⁾ <https://www.eunicglobal.eu/european-houses-of-culture>

11. действията на Съюза в областта на културата се основават на компетентността на ЕС да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки;
12. културното многообразие и междукултурният диалог са неразделна част от ценностите на Европейския съюз и играят важна роля за утвърждаването на правата на човека, творческата свобода, уважението и толерантността към другите, взаимното разбирателство, предотвратяването на конфликти, помирението и борбата с екстремизма и допринасят за демократизацията, доброто управление и по-мирни общества;
13. културата е ценност преди всичко сама по себе си и води до положителни социално-икономически последици, подобрява качеството на живота, а положителната ѝ роля във външните отношения получава все по-голямо признание;

КАТО ИМА ЗА ЦЕЛ:

14. да се засилят ефективността и въздействието на външната политика на ЕС чрез включването на международните културни отношения сред инструментите му в областта на външната политика, особено в дългосрочна перспектива;
15. да се подобри съгласуваността на позициите и действията на ЕС на многостранно равнище с цел да се повиши ефикасността на ЕС като свързваща сила в международните отношения, включително чрез премахване на пречките за ефективната работа на всички заинтересовани страни;
16. да се насърчат взаимното обучение, междукултурното разбирателство и доверието между ЕС и неговите партньори в областта на външните отношения, като същевременно се предоставят повече възможности за местните културни сектори като двигатели на приобщаващото и устойчиво развитие, социалния и културния напредък и се насърчават културното многообразие, иновациите и икономическата устойчивост;
17. да се укрепват взаимно външните измерения на културните политики, програми и проекти, както и културното и творческото измерение на международните отношения на ЕС и неговите държави членки чрез укрепване на междусекторното сътрудничество между и в рамките на институциите на Съюза и държавите членки;
18. да се търсят полезни взаимодействия и взаимно допълване между дейностите, които предприемат в трети държави ЕС и неговите държави членки, включително техните дипломатически и консулски представителства и мрежата на националните културни институти (EUNIC);

КАТО ОТЧИТА НАДПЛЕЖНО:

19. съответните области на компетентност на държавите членки, Комисията и ЕСВД, както и принципите на субсидиарност и взаимно допълване;

КАТО ЗАЧИТА:

20. културното многообразие, творческата свобода и независимостта на културния сектор;

КАТО ПРИЗНАВА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ:

21. междусекторен подход към културата, който включва културните и творческите индустрии, изкуствата, науката, образованието, туризма, културното наследство и др.;
22. продължаване на борбата с незаконния трафик на културни ценности;
23. приобщаване: следва да се насърчава и улеснява ангажираността на държавите членки с трети държави, включително там, където нямат дипломатически и консулски представителства;
24. нов дух на диалог, взаимно разбирателство и обучение, което предполага сътрудничество с местните заинтересовани страни и гражданското общество на всички равнища (планиране, проектиране, изпълнение) и на равни начала, като се цели подход „отдолу нагоре“ и „от хората за хората“, местно овластяване, участие и съвместно създаване;
25. децентрализиран подход, изискващ политики и проекти, съобразени с местните условия, нужди и стремежи;
26. разясняване и повишаване на осведомеността, включително относно съответните роли и взаимните очаквания на институциите на ЕС и държавите членки, заедно с техните дипломатически и консулски представителства, културни институти и мрежи, като EUNIC, както и на други заинтересовани страни;
27. гъвкавост при разработването на инструменти за финансиране и административни инструменти, така че да бъдат подкрепяни също и малки и средни по мащаб проекти и да се използва според възможностите капацитетът на местно равнище;

УСТАНОВЯВА СЛЕДНАТА РАМКА ЗА ДЕЙСТВИЕ, КАТО ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

28. да засилят, по целесъобразност, сътрудничеството между съответните министерства, по-специално министерствата на културата и външните работи;
29. когато е подходящо, да разгръщат още повече съществуващите мрежи за развитие на знания и умения и да насърчават обмена между академичните среди и специалистите, работещи в областта на международните културни отношения;
30. да използват, когато е техният ред да председателстват Съвета на ЕС, неформалните срещи на висши служители от министерствата на културата и отговарящи за културата висши служители в министерствата на външните работи, за да анализират този стратегически подход и да съдействат за прилагането му, в допълнение към заседанията на Съвета и съответните му географски и тематични подготвителни органи, които остават основният орган за политически насоки и за формулирането и вземането на решения;
31. да засилят участието си в подготовката, изпълнението, наблюдението и оценката на общите местни културни стратегии и проекти в трети държави. EUNIC и сътрудничеството между дипломатическите и консулските представителства биха могли да допринесат за постигането на тази цел;

ПРИЗОВАВА КОМИСИЯТА И ВЪРХОВНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ:

32. да включват принципите и целите на този стратегически подход и да засилват сътрудничеството със съответните органи на Съвета при разработването и прилагането на съществуващите и бъдещите тематични и географски рамки, например в контекста на разширяването, развитието и държавите от ЕПС или стратегическите партньори;
33. да осигуряват подходящия експертен опит в областта на културните връзки;
34. да определят „културните звена за контакт“ и да подсилят подобаващ капацитет в областта на културата в делегациите на ЕС;
35. да създадат единно интернет звено за контакт с достъп до информация за политиките, програмите и действията на ЕС, предприемани от Комисията и ЕСВД във връзка с международните културни отношения;
36. да включват, когато е целесъобразно, аспекта на международните културни отношения при редовното докладване относно действията и програмите в областта на външната политика, включително в контекста на Глобалната стратегия;

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, КОМИСИЯТА И ВЪРХОВНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО ЗАЧИТАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ:

37. да укрепват координацията, полезните взаимодействия и стратегическите насоки относно най-добрия начин за насърчаване на международните културни отношения, по-специално чрез редовното включване на Съвета и на съответните му подготвителни органи и специализирани експертни групи;
38. да засилят още повече ролята на културата в политиките и програмите в рамките на външните отношения, включително по линия на ОВППС;
39. да насърчават, в съответствие с целите на този стратегически подход, сътрудничеството с трети държави и със съответните международни организации, по-специално ЮНЕСКО и Съвета на Европа;
40. да полагат повече усилия за постигане на общи позиции на ЕС в рамките на многостранни форуми и мрежи и, когато е целесъобразно, да демонстрират единомислие по въпроси, които оказват въздействие върху международните културни отношения;
41. да подкрепят усилията за укрепване на ролята на културата като хоризонтален фактор, способстващ за постигането на целите за устойчиво развитие;
42. да улесняват, чрез подходящи институционални и правни рамки и мерки за подкрепа, мобилността на творци и културни дейци между ЕС и трети държави;
43. да развиват партньорства с международни организации и институции, утвърждаващи ролята на културата и културното наследство за постигане на мир в зоните на настоящ или минал конфликт;

44. да полагат специални усилия за изпълнението на общи проекти и съвместни действия в трети държави въз основа на обща стратегическа визия, развивана на местно равнище от държавите членки, техните дипломатически и консулски представителства, културните им институти, EUNIC, делегациите на ЕС и местни заинтересовани страни; за целта следва да бъдат разработени подходящи рамки и инструменти;
  45. да използват по-добре съществуващите форуми, механизми, мрежи и бази данни за споделяне на информация и обмен на добри практики, включително Платформата за културна дипломация.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ

Основни референтни политически документи

- Хагска конвенция за защита на културните ценности в случай на въоръжен конфликт от 1954 г.
  - Конвенция на ЮНЕСКО относно мерките за забрана и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности от 1970 г.
  - Конвенция на ЮНЕСКО за опазване на световното културно и природно наследство от 1972 г.
  - Конвенция на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство от 2003 г.
  - Конвенция на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване от 2005 г.
  - Програма на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие от 2015 г.
  - Конвенции на Съвета на Европа за културата, архитектурното наследство, археологическото наследство, стойностите на културното наследство за обществото и ландшафта
  - Заключения на Съвета от 20 ноември 2008 г. относно насърчаването на културното многообразие и межкултурния диалог във външните отношения на Съюза и неговите държави членки
  - Заключения на Съвета от 24 ноември 2015 г. относно културата във външните отношения на ЕС с акцент върху културата в сътрудничеството за развитие
  - Заключения на Съвета от 17 октомври 2016 г. относно глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС
-